

वेतनावरील खर्च नियंत्रित करण्याच्या
अनुषंगाने सूचना.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: पदनि-२०१६/प्र.क्र. ३०/१६/ वित्तीय सुधारणा-१

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

तारीख: १६ सप्टेंबर, २०१६.

संदर्भ :

- १) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक :संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र. ४१/अर्थ-१, दि.०२ जून, २०१५.
- २) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक :संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दि. २३ सप्टेंबर, २०१५
- ३) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक :संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दि. १७ नोव्हेंबर, २०१५
- ४) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक :संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.६४/वित्तीय सुधारणा-१,
दि.१५ जानेवारी, २०१६.
- ५) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक :पदनि-२०१६/प्र.क्र.८/वित्तीय सुधारणा-१,
दि.११ फेब्रुवारी, २०१६

प्रस्तावना :

दीर्घकालीन वित्तीय स्थैर्यासाठी वेतनवाढीचा सरासरी दर हा महसूल वाढीच्या सरासरी दरापेक्षा अधिक असता कामा नये, हे सर्वसाधारण तत्व पाळणे आवश्यक आहे. तसेच केंद्र शासनाच्या धर्तीवर सातव्या वेतन आयोगानुसार वेतन सुधारणा करण्याचा निर्णय झाल्यास वेतनावरील खर्चात संभाव्य वाढ या सर्व बाबींचा साकल्याने विचार करुन नवीन पदनिर्मिती तसेच पदभरती यावर संदर्भाधीन दि. ०२ जून, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये निर्बंध घालण्यात आले आहेत. त्यामध्ये संदर्भाधीन दि. २३ सप्टेंबर, २०१५ व दि. १७ नोव्हेंबर, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये अंशतः सुधारणा करुन अत्यावश्यक सेवा, महसूल वाढीशी संबंधित काही संवर्गांना सदर निर्बंधातून सूट देण्यात आली आहे.

२. सदर निर्बंध असून देखील विविध कारणास्तव काही प्रमाणात पदनिर्मिती करण्यात आलेली आहे. त्यामुळे आस्थापनेवरील खर्चात वाढ झालेली आहे. तसेच विविध प्रशासकीय विभागांकडून नवीन पदनिर्मितीचे प्रस्ताव प्राप्त होत आहेत. सातव्या वेतन आयोगामुळे आगामी काळात वेतनावरील खर्चात होणारी संभाव्य वाढ, त्याचबरोबर १९८० ते १९९० या दशकात मोठ्या प्रमाणात झालेल्या नियुक्त्यामुळे येत्या काही वर्षात निवृत्तीवेतन विषयक लाभ अदा करण्याकरिता शासनावर पडणारा संभाव्य आर्थिक भार विचारात घेता प्रशासकीय विभागांना खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

- परिपत्रक -

१. संदर्भाधीन दि. ०२ जून, २०१५ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद-४ नुसार प्रशासकीय विभागांना, विभागांमध्ये एकूण उपलब्ध कर्मचा-यांचे समायोजन करण्याचे संपूर्ण अधिकार देण्यात आले आहेत. त्यानुसार विभागाच्या ज्या संवर्गाच्या कामांची आवश्यकता कमी झाली आहे, अशा संवर्गातील पदांचे विभागातील समान वेतनश्रेणी असलेल्या दुस-या संवर्गात आवश्यकतेनुसार स्थानांतरण करता येईल. तथापि त्या विभागांतर्गत एकूण पदसंख्येच्या मर्यादेतच असे समायोजन राहिल अशी तरतूद आहे. तथापि, प्रशासकीय विभागांनी त्यानुसार कार्यवाही केल्याचे दिसून येत नाही. या संदर्भात गेल्या वर्षभरात केलेल्या कार्यवाहीची, माहिती सर्व प्रशासकीय विभागांनी दि. १५ ऑक्टोबर, २०१६ पर्यंत वित्त विभागास सादर करावी.

२. संदर्भाधीन दि. ११ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या आस्थापनेवरील व त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील कार्यालयांच्या आस्थापनेवरील पदांचा आढावा घेऊन सुधारीत आकृतीबंधास सप्टेंबर, २०१६ अखेर पर्यंत उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता घेणे आवश्यक असल्याच्या सूचना दिलेल्या आहेत. त्यानुसार विभागांकडून सुधारित आकृतीबंधाची कार्यवाही करण्यात येणार असल्याने सुधारित आकृतीबंधास उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता मिळेपर्यंत विभागांनी नवीन पदनिर्मितीचे प्रस्ताव सादर करू नयेत.

३. संदर्भाधीन दि. ०२ जून, २०१५, दि. २३ सप्टेंबर, २०१५ व दि. १७ नोव्हेंबर, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये पदनिर्मितीच्या निर्बंधातून सूट दिलेली प्रकरणे तसेच न्यायालयीन निर्णयानुसार व मंत्रीमंडळाच्या विवक्षित निर्णयानुसार पदनिर्मिती करणे आवश्यक असलेली प्रकरणे सादर करताना पदनिर्मितीमुळे होणारा खर्च (अन्य बाबीवरील खर्च कमी करणे) किंवा महसूलात वाढ करणे शक्य असल्यासच, त्याची स्पष्टता करून असे पदनिर्मितीचे प्रस्ताव प्रशासकीय विभागांनी सादर करावेत.

४. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक दि. ०८ जुलै, २०१४ मध्ये नमूद केल्यानुसार मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेसाठी सादर करावयाच्या प्रस्तावांमध्ये नवीन पदनिर्मिती अंतर्भूत असल्यास अशा प्रस्तावास मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय सचिव समितीची प्रथम मान्यता घ्यावी, त्यानंतरच आवश्यकतेनुसार त्याचा अंतर्भाव मंत्रीमंडळाच्या टिप्पणीत करण्याची विभागानी दक्षता घ्यावी.

५. यासंदर्भात मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे असे निर्देश आहेत की, “प्रत्येक विभागाला आय.टी. सोल्यूशन्सच्या माध्यमातून गतिमानता आणण्यासाठी प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. आय.टी. सोल्यूशन्सच्या माध्यमातून एकूण मानव संसाधनाची मागणी ३०% पर्यंत खाली आणणे गरजेचे आहे. याकरिता विभागप्रमुखांनी स्वतः लक्ष घालणे आवश्यक आहे. डेडीकेटेड आय. टी. सल्लागार तसेच टीम हे करू शकेल. याकरिता विभागाला इन्सॅटीव्ह पण देता येईल.”

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१६०९१४१०४२५४२४०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स्वाधीन क्षत्रिय)

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य.
३. मा. राज्यपालांचे सचिव.
४. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
५. सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहायक.
६. मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
७. सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग.
८. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई.
९. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूल शाखा, मुंबई.
१०. प्रबंधक, लोकायुक्त व उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय.
११. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
१२. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१३. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
१४. मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त.
१६. सर्व जिल्हाधिकारी.
१७. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
१८. सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/प्रादेशिक विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख.
१९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.
२०. सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. वित्तीय सुधारणा कार्यासन संग्रहार्थ.